

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Soteriologia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Soteriology
Kierunek studiów	Teologia A
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Janusz Lekan, prof. KUL
---	-------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	VIII	1
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych pojęć z teologii dogmatycznej
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Poszerzenie wiedzy studenta w zakresie teologii dogmatycznej, w obszarze soteriologii.
2. Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i elementami soteriologii katolickiej w jej doktrynalnej specyfice.
3. Poszerzenie wiedzy studenta odnośnie rozwoju poszczególnych prawd w zakresie soteriologii
4. Uświadomienie studentom specyfiki i charakterystyki zbawczego dzieła Jezusa Chrystusa
5. Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania i analizowania informacji przy użyciu różnych źródeł i opracowań

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student posiada uporządkowaną, pogłębioną wiedzę, obejmującą teorie i metodologię teologii, z zastosowaniem w specyfice przedmiotowej i metodologicznej soteriologii katolickiej, dającą możliwość specjalizacji w ramach studiów trzeciego stopnia	T_W04
W_02	Ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu teologii biblijnej, niezbędnej w poznawaniu soteriologii	T_W05
W_03	ma uporządkowaną i pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu innych dyscyplin teologicznych, koniecznych w obszarze soteriologii katolickiej	T_W07
W_04	Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu filozofii i prawa kanonicznego, niezbędną do zrozumienia szczegółowych aspektów dogmatu soteriologicznego	T-W09
W_05	Rozumie kulturotwórczą rolę Kościoła i teologii, zarówno w aspekcie historycznym, jak i społecznym w zakresie formowania się dogmatu soteriologicznego	T_W14
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Posiada umiejętności badawcze w zakresie soteriologii katolickiej, obejmujące zwłaszcza analizę tekstów biblijnych i teologicznych, syntezę różnych idei i poglądów, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów egzystencjalnych	T_U02
U_02	Posiada umiejętność interpretowania podstawowych źródeł soteriologii, z wykorzystaniem tekstów obcojęzycznych	T_U04
U_03	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych poglądów teologicznych i światopoglądowych w obrębie katolickiej soteriologii w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	T_U08
U_04	Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, ze specjalistami z zakresu teologii dogmatycznej, a szczególnie soteriologii, w języku polskim i w wybranym języku obcym, a także popularyzować wiedzę o zbawczym dziele Jezusa Chrystusa oraz wytworach kultury chrześcijańskiej i jej instytucjach	T_U16
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, z wykorzystaniem zdobytej wiedzy z soteriologii katolickiej	T_K03
K_02	Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji	T_K04

	określonego przez siebie lub innych zadania, na bazie wiedzy z soteriologii, i potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki swojej działalności	
K_03	Ma świadomość własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego i wykorzystuje w tym wiedzę i umiejętności zdobyte z zakresu katolickiej soteriologii	T_K07

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Na początku zostaną wyjaśnione podstawowe pojęcia zbawienia i odkupienia (Pojęcie zbawienia; Ludzkie pragnienie zbawienia; Zbawienie, inicjatywa Boga Przymierza; Chrystus, powszechny Zbawiciel; Pojęcie odkupienia). Następnie zostanie ukazana historia rozwoju soteriologii (Najistotniejsze fakty z Objawienia biblijnego; Ojcowie Kościoła; Magisterium Kościoła; Scholastyka i jej złoty okres; Protestantyzm i Kontrreformacja; Wiek XVIII-XIX; Od Vaticanum I do Vaticanum II; Sobór Watykański II i soteriologia posoborowa). Kolejny etap to wyjaśnienie tematu zbawczego pośrednictwa Chrystusa (Istnienie i natura pośrednictwa Chrystusa; Pośrednictwo zstępujące i wstępujące; Unia hipostatyczna i pośrednictwo; *Tria munera Christi*; Pośrednik i pośrednicy). Następnie zostaną przedstawione soteriologiczne modele interpretacji śmierci Chrystusa (Ofiara; Zadośćuczynienie; Zastępstwo; Przebóstwienie; Rekapitulacja). Zostaną też ukazane współczesne modele soteriologiczne.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_02	Praca z tekstem	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna
W_04	Praca z tekstem	Egzamin	Karta egzaminacyjna
W_05	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_02	Studium przypadku	Egzamin	Karta egzaminacyjna
U_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna
U_04	Analiza tekstu	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	Oceniony tekst pracy pisemnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna
K_03	Metoda projektu	Przygotowanie projektu	Oceniony tekst pracy pisemnej

VI. Kryteria oceny, wagi...

1. Aktywność studentów podczas zajęć (wypowiedzi ustne, dialogi, praca w grupach)
2. Złożenie pracy pisemnej (projekt).
3. Obecność na zajęciach (dopuszczalna liczba nieobecności nieusprawiedliwionych na zajęciach w semestrze to 2) .
4. Przygotowania studentów do zajęć (przygotowanie materiałów, wyszukanie i analiza informacji, prace domowe, prace pisemne, lektura zadanych opracowań).

Wymagania na ocenę:

Ndst - student nie posiada podstawowych kryteriów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie katolickiej soteriologii

Dst - student opanował najbardziej fundamentalne aspekty wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie soteriologii

Db - student posiada na dobrym poziomie wiedzę, umiejętności i kompetencji społecznych wynikających z zakresu soteriologii

Bdb - student na bardzo dobrym poziomie opanował wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie soteriologii

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>BARTNIK CZ. S., Dogmatyka katolicka, t. 1, Lublin 1999, s. 703-747.</p> <p>BUXAKOWSKI J., Jezus Chrystus - Osoba i czyn. Teologia prawd wiary, t.V, Pelplin 2000.</p> <p>GRANAT W., Ku człowiekowi i Bogu w Chrystusie. Zarys dogmatyki katolickiej, t. II, Lublin 1974.</p> <p>MÜLLER G. L., Chrystologia – nauka o Jezusie Chrystusie. Podręcznik teologii dogmatycznej. Traktat V, red. W. Beinert, tłum. W. Szymona, Kraków 1998.</p> <p>MIĘDZYNARODOWA KOMISJA TEOLOGICZNA, Teologia odkupienia, W: Od wiary do teologii. Dokumenty Międzynarodowej Komisji Teologicznej 1969-1996, Kraków 2000, s. 341-392, (modele soteriologiczne: 364-372).</p> <p>ŁUKASZUK T.D., Ty jesteś Chrystus, Syn Boga żywego. Dogmat chrystologiczny w ujęciu integralnym, Kraków 2000.</p> <p>PALUCH M., Traktat o zbawieniu, [w:] Dogmatyka, t. 3, red. E. Adamiak, A. Czaja, J. Majewski, Warszawa 2006, s.233-500.</p> <p>SCHÖNBORN Ch., Bóg zesłał Syna swego. Chrystologia, Poznań 2002.</p> <p>WAGNER H., Dogmatyka, Kraków: WAM 2007.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>Bartnik C.S., Odkupienie, usprawiedliwienie i zbawienie, W: C.S. Bartnik (red.), Teologiczne rozumienie zbawienia, Lublin 1979, s.11-44.</p> <p>Blaquez R., Zmartwychwstał dla naszego usprawiedliwienia, Com 5 (1985) 2, 99-119.</p> <p>Bokwa I., Mówić o zbawieniu dziś, STV 38 (2000) 1, 21-32.</p> <p>Chrystus-Zbawiciel, „Communio” (ed.pol.) 1997 nr 2 (cały numer).</p> <p>Dola T., Problem komplementarności współczesnych modeli soteriologicznych, Opole 1994.</p> <p>Espezel A., Tajemnica paschalna w samym sercu pośrednictwa Chrystusa, Com 17 (1997) nr 2, s. 92-100.</p> <p>Gardocki D., Solidarność i reprezentacja: współczesne modele soteriologiczne, „Studia Bobolanum” 2 (2002) z. 1, s. 53-77.</p> <p>Góźdz K., Chrystologia zmartwychwstania Jezusa, RT 38/39 (1991-1992) z.2, s. 87-96.</p> <p>Kopec E., Historiozbawczy charakter zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, RTK 24 (1977) z. 4, s. 107-118.</p> <p>Krzemiński K, Czy rzeczywiście nie ma zbawienia poza Jezusem Chrystusem i Jego Kościołem? „Studia Pelplińskie” 33 (2002), s. 359-380.</p> <p>Łukaszuk T.D., Dogmat o zbawieniu w Jezusie Chrystusie różnie przedkładany w przepowiadaniu i wyjaśniany w teologii, STV 31 (1993) 2, 109-128.</p> <p>Madej L., Rozumienie zbawienia w dokumentach Soboru Watykańskiego II, W: C.S. Bartnik (red.), Teologiczne rozumienie zbawienia, Lublin 1979, s. 131-168.</p> <p>Nowicki A., Kościół Jezusa Chrystusa miejscem zbawienia : wokół zasady „extra Ecclesiam nulla salus”, „Wrocławski Przegląd Teologiczny” 4 (1996) nr 2, s. 59-69.</p> <p>Ozorowski E., Nauka o zbawieniu w wypowiedziach Magisterium Ecclesiae, „Ateneum Kapłańskie”, 96 (1981), z. 432, s. 71–80.</p> <p>Santorski A., Soteriologiczne inspiracje w nauczaniu Jana Pawła II, „Warszawskie Studia Teologiczne”</p>

14 (2001), 149-166.

Sesboüé B., Bóg zbawienia, Pallotinum, Poznań 2002.

Sesboüé B. (red.), Historia dogmatów, t.1: B. Sesboüé, J. Wolinski, Bóg zbawienia, Kraków 1999, (s. 426-441 - modele soteriologiczne); (397-411- odkupienie u Ojców Kościoła)

Strojny J, Jedyność pośrednictwa zbawczego Chrystusa i Kościoła w perspektywie \"Dominus Iesus\", „Warszawskie Studia Teologiczne” 13 (2000), s. 155-170.

Ullrich L., Modele soteriologiczne w historii dogmatów, „Bobolanum”, Nr 1 (1990), s. 102-121.

Witczyk H., Pascha Jezusa odpowiedzią Boga na grzech świata. Eschatologiczna Ofiara Ekspiacji i nowego Przymierza, Wydawnictwo KUL, Lublin 2003.

Wójcikowski A., Nauka o odkupieniu św. Anzelma z Canterbury, STV 30 (1992) 2, 55-87.